

ELŐFIZETÉSI DIJ:
 Egész évre 10 K — f.
 Fél évre 5 K — f.
 Negyedévre 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 f.

HIRDETÉSEK
 díjszabás szerint

Nyíltté: soronként 1 K

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi
 hetilap.

Megjelenik minden
 vasárnap.

Szerkesztő- és
 kiadóhivatal:
 ZALAEGERSZEG
 Széchenyi-ter.

Telefon-szám 76.

„Feltétlen megadás”

Már régóta ismertük ezt a két szót. Komor idők, fekete napok rémes víziói jelentek meg előttünk, ha e kifejezést hallottuk. Valamikor bevezetője volt ez egy irtózatos, gyászos, véres korszaknak . . .

És ma?

A szívünk repes örömeiben, a lelkünk ujjong, amint ezt a nemrég még keserűen gyűlölt fogalmat a szemünk elé hozza, a lelkünkbe vetíti a fekete belükel teleszántott ujságpapír.

Mintha a tél zordságát is csupán azért száműzte volna az idő és azért ragyogtatná reánk enyhe meleget árasztó napját a január, hogy ez a sápadt verőfény méltó kerete lehessen a lelkünk tularadó boldogságának, a szívünk vissza nem fojtható örömeinek, amellyel a világháboru rettenetes zordságu tele után — az első fecskét, az első békét, a tavaszt köszöntjük.

. . . Montenegró békét kért s elfogadta feltétlen megadást kívánó követelésünket.

Az a Montenegró, mely az 1914. júliusában Szerbiához intézett több ezer szavas orosz távirat alapján felbátorodva, ki mert kezdeni velünk. Az a Montenegró, melynek királyát a hatalmas atyuska egyetlen barátjának nevezte s amelynek uralkodóját valamennyi ellenségünkkel szoros érdekközösség és rokoni kapocs fűzte egybe.

Az a Montenegró, amely hallatlanul megerősített Lovcsenében, velünk szemben óriási számbeli fölényben levő szövetségeseiben, a mi inferioritásunkban annyira bizott és amelyet ellenség még soha le nem gyűrt! . . .

És most Anglia, a kis nemzetek fogadatlan, de kullancsmódon ragaszkodó prókátorja nem tett semmit a Montegró megmentéséért. Olaszország, a szomszéd, a rokon, az Adria révén annyira érdekelt „nagy hatalom” szintén nem tett semmit. Franciaország, a holdkóros nagy álmodó, ugyancsak nem tett semmit. Miért? Mert talán nem akartak a bajba jutott kis államon segíteni? Dehogy! Mert nem tudtak, mert nem tudnak már

semmit csinálni. Mert magukon sem tudnak már többé segíteni.

Csak a vak nem látja, hogy a világháboru már rég megnyertük. Ha még lesz munkánk: az már csak erőteljes nyaklevesek osztogatása lehet, mellyel a narkotizált ellenteleket öntudatra, józan magahoztérésre igyekezünk hozni. S ami bizonyára fog is sikerülni.

A háboru már nem adhat sok gondot, a nagy fordulat után már a béke szervezésére kell irányítanunk minden figyelmünket.

Ellenségeink pedig fázva, remegve várják, mikor hangzik el rájuk vonatkozóan is a két szó: „Feltétlen megadás”.

Matlák József

A gyermek-bűnösök.

A minap adott ki Casselben (a negyvenleányról híres Casselben) Haugwitz parancsnokló tábornok egy rendkívül szigorú, de épp annyira megokolt rendeletet a serdülő ifjak erkölcsi züllesztésének megakadályozása végett.

Tagadhatatlan, hogy manapság, midőn a legjobbak vére patakokban foly, a jövő nemzedék nevelése, óvása mindennél fontosabb érdek. Ennek az igazságát ismerte fel a casseli tábornok, de ugyancz az igazság lép föl nálunk is követelően és sürgeti a jobb jövő részére a — jobb nemzedéket, az egészségesebb társadalmat.

Ez a nagy igazság vezette Zalaegerszeg város rendőrkapitányát is, midőn az alábbi rendeletet kiadta:

Az utóbbi időben feltűnő sok az olyan bűncselekmények száma, melyeknek tettesei 10—14. életévüket alig betöltött, fejletlen gyermekek. A lefolytatott nyomozások adatai azt igazolták, hogy a cselekmények elkövetése jórészt összefügg az ily kora gyermekek erkölcsi fejlődéséhez megkívántató szigorú felügyelet hiányával, mit a gyermekneveléssel kapcsolatban minden szülőnek, gyámnak, s általában mindenkinek, aki háztartásában ezen korban levő gyermekeket tart, teljes komolysággal kellene gyakorolni.

A rendőrhatalóság a fiatalkorúak megrendszabályozása érdekében ezennel közhírré teszi, hogy minden szülő, gyám és rokon, kinek háztartásában, nevelésében vagy felügyelete alatt életkorának 16. évét még be nem töltött fiatalkorú gyermek tartózkodik, köteles a legszigorubbán ügyelni arra, hogy ez este 10 óra után házon kívül ne kóboroljon, a rossz társaságot kerülje és ne látogassa az olyan nyilvános helyeket, melyek erkölcsi fejlődésére káros hatással lehetnek. Az ilyen korban levő gyermekek a mozgófénykép előadásokat csakis szülőik,

vagy felnőtt hozzátartozóik társaságában látogathatják. Magános fiatalkorúak részére belépőjegyet kiadni nem szabad.

Ha a rendőrhatalóság arról szerez meggyőződést, hogy a fent említett egyének a gondozásuk alatt álló fiatalkorúak felett kellő felügyeletet nem gyakorolnak, ha hanyagságuk vagy gondatlanságuk folytán a gyermek erkölcsi fejlődése veszélynek lenne kitéve, az illető szülők és gyámok ellen a legszigorubb megtorlást fogja alkalmazni, a megfelelő ellenőrzés nélkül és késő este csavargó gyermekeket őrizet alá veszi és meg fogja tenni a kellő lépéseket azirant, hogy az ilyen fiatalkorúak valamely menhely, vagy más alkalmas intézet kötelékébe szállíttassanak.

Zalaegerszeg, 1916. évi január hó 12.

Zilahi, rendőrkapitány.

Erős a meggyőződésünk, hogy e komoly szavakat mindenhol meg fogják szívlelni. Nemzeti jövőnk parancsolja, hogy az ifjabb nemzedék föl legyen vértézve minden testi és lelki baj ellen, hogy majdan erős szívvel, erős karral, a tudás és erkölcs hatalmával megőrizhesse mindazt a sok, nagy, drága eredményt, melyet ma egy egész ellenséges világ ellen küzdve, apaik véruk hullásával, éltük föláldozása arán kivívtak. (M. J.)

„Diplomáciai okmányok.”

— Kinek a lelkén szárad a háboru? —

Ennek a rémséges világégésnek Isten segítségével már egyre közelebb vagyunk a dicsőséges befejezéséhez.

Idestova már mint multról beszélhetünk a rémes emberpusztításról, a borzalmas vérözönorről. Már magasabb nézőpontból vizsgáljuk az egész iszonyu fájdalom-océánt és történelmi kritikával kezdjük boncolni a nagy kérdést: ki az oka az egész szörnyű világháborúnak?

Erre a kérdésre tárgyilagosan, igazságosan csak úgy felelhetünk, ha ismerjük a háboru kitörését megelőző diplomáciai lépéseket, ha tisztán látjuk az egyes államok külisszatitkait s ha teljesen tájékozódva vagyunk afelől: mit főztek ellenségeink boszorkánykonyháján már akkor, midőn mi még elkerülhetőnek gondoltuk e szörnyű világháborut.

Hogy e rendkívül bonyolult logikai műveletet elvégezhessük, nem kell egész könyvtárakat végigbongészni. Egyszerűen csak el kell olvasnunk dr. Német Alfréd miniszterelnökségi miniszteri titkár nagyszerű munkáját, amelyet „Diplomáciai okmányok” címen a Franklin-Társulat adott ki.

E hatalmas könyvben benne van az osztrák-magyar vöröskönyv a német fehérekönyv, az angol kékkönyv, a francia sárgakönyv, az orosz narancssárga könyv, a belga szürkekönyv valamennyi okirata. És pedig nem összeviszza egymás mellett, hanem összefü-

gésük szerint feldolgozva s úgy az egész hatalmas mű, mint annak minden egyes kisebb része összefoglaló, logikus bevezetéssel el-
latva.

A könyvnek óriási történelmi és irodalom-történeti bece mellett rendkívül nagy értéket ad a kiválóan gondos, logikus rendszerezés. Ahogyan Német Alfréd az egész anyagot részekre osztja s ahogy az egyes részeket ismét kisebb egységekre bontja: az a leg-szigorubb tudományosság kritikáját is fényesen kiállja. A logikai rendszerezés mellett hasonló nagy gondot fordít a szerző a technikai rendszerezésre is. Így pl. más betűnemből és más sorhosszusággal van szedve a szerző magyarázata, bevezetése és ismét mással a diplomáciai akták szövege. És ez óriási mértékben emeli a könyv áttekinthetőségét is!

Szükséges, hogy a béketárgyalásoknál az egész közvélemény osztatlanul a kormányaink háta mögött álljon! Jó, tartós béke csakis így lesz elérhető. Ennek a tömörülésnek legfontosabb előfeltétele, hogy az ne egy öntudatlan tömeg tétova, ösztönszerű állásfoglalása legyen, hanem fakadjon az abból a magasztos öntudatból, hogy a háborút nem mi akartuk, hanem ellenségeink kényszerítették reánk. Az igazságnak ezt a mindennél nagyobb erejét pedig a Német hatalmas könyvéből meríthetjük.

Aki a művelt ember nevére igényt tart; aki a most mindennél aktualisabb két nagy dologhoz, a háború és a béke kérdéséhez hozzá akar szólni: annak föltétlenül el kell olvasnia a „Diplomáciai okmányok“-at!

Matlák József.

Városi közgyűlés.

Zalaegerszeg r. t. város képviselőtestülete f. hó 21-én d. u. 4 órakor rendkívüli közgyűlést tartott.

A városi közigazgatási alkalmazottak s a többi alkalmazottak 20 százalékos segélyezésére vonatkozó tanácsi előterjesztést vita nélkül elfogadták. Előbbi 16640 K 80 ft, utóbbi 3900 K illetve a villanygyárnál 1300 K kiadást jelent.

Az új köztemető ügye igen élénk vitára adott alkalmat. A tanács az izraelita temető melletti terület kisajátítását javasolja; többen távolabbra szeretnék kihelyezni a temetőt. (Erre mondta egyik kiváló, ötletes városatyja: „Minek az embert úgy eldugni?!“) Végül is szótöbbséggel a tanácsi javaslat győzött, miután Legyht Kálmán apátplebános bebizonyította, hogy az új temető nem esik bele a város valószínű terjeszkedési irányába.

A honvéd laktanya tatarozási átalányát hozzájárulás nélkül 3400 K-ra emelik fel.

A következő tárgy egész vitalávinát okozott. A város az átvonuló tiszti szállásdíjak címén előlegezett összegek fedezésére 63,000 K folyószámla kölcsönt akar felvenni. A tanács a beérkezett ajánlatok közül a Polgári Takarékpénztárét találta legmegfelelőbbnek. Dr. Berger Béla szerint a Zalaegerszegi Takarékpénztáré előnyösebb. Boschan Gyula, mint ez utóbbi intézet ügyésze 6%-os ajánlatot jelent be, mire ifj. Horváth Jenő a Polgári Pénztár nevében 5-75%-os kamat mellett ajánl fel kölcsönt. Igen értékes gondolatokat dobtak be a vitába Udvardy Ignác és dr. Csak Károly. A közgyűlés úgy határozott, hogy július 1-ig a Zalaegerszegi Tkptártól veszi fel a pénzt, a további kölcsönfelvétel tárgyában pedig újabb ajánlatok bekívánása után fog dönteni.

A közkórház gondnokát, Galambos Gézá-t betegsége miatt saját kérésére nyugdíjazták.

Hári János a városi alkalmazottak csizmaszállítója a labbelik árának felemelését kérte. Ujból élénk vita indult meg, melynek végén a gyűlés Hári kérését teljesítette.

Szaberszkyne Altstadter Irént a város kö-telékébe fölvetették.

A közgyűlés végén ifj. Horváth Jenő a drága városi kölcsönök o'csóbbal konvertálását ajánlja. Mások a fogolyörtisztek táborba való kitelepítését tartanák pénzügyi szempontból sürgősnek.

Itt említjük meg, hogy a belügyminiszter kiutalta a városok 1916. évi rendes államse-gélyét. Zalaegerszeg város 21.500 K-t, a rendőrség 15.000 K-t kapott. M. J.

HIREK.

— **Tarnay hangversenye.** A Tarnay est győ yörően sikerült s közel másfélezer K t jövődélmezett a rokant katonák javára— Nagykanizsán. Egerszegen t. i. a hangverseny az érdekes hiánya miatt elmaradt. Érthetetlen ez a közönyösség, hiszen Tarnay oly nagynevű zenész, a cél pedig, amelyért ő önzetlenül, sőt áldozatot hozva közreműködött volna, oly szent, hogy méltán lehetett a legnagyobb érdeklődésre számítani s kellett volna is a legnagyobb érdeklődést tanúsítani. A kanizsai lapok a legnagyobb elismerés hangján írják hangverseny sikeréről és különösen fáradhatatlan főispánunk sok gondnal, bajjal járó nemes buzgólkodást, sikerhőző tevékenységét emelik ki.

— **Kinevezés.** Ófelsége *Vogel* Fülöp XXXIII. őrzlj. hadnagyot főhadnaggyá, *Szlávik* Emil XXVI. őrzlj. hadapródot pedig hadnaggyá nevezte ki 1916 január 1-ével.

— **Kitüntetett állatorvos.** Balint Adolf m. kir. állatorvosnak, néhai Brüll Lipót alsó-lendvai állatorvos fiának, aki hadnagyi rangban már hónapok óta a harctéren van, a király a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szallagján adományozta.

— **Nyugdíjzás.** A vallás- és közoktatás-ügyi miniszter Deák Péterné Kalivóda Magda nagykanizsai áll. elemi iskolai tanítónőt nyugdíjazta.

— **Gyászrova.** *Biszerszky* Sándorné szül. Kovács Teréz f. hó 18-án d. u. 1 órakor, életének 47-ik, házasságának 22-ik évében elhunyt 20-án temették nagy részvét mellett.

— **Háry** Terézia 19 éves korában rövid szenvedés után elhunyt

— **A kenyérjegyek.** A kenyérjegyek kiosztása oly rengeteg dolgot ad a rendőrségnek, aminek elvégzésére — a rendőrség személyzetének teljes igénybe vétele mellett — idegen munkacseréket kellett alkalmazni. A kiosztás a legnagyobb rendben történik. Most 3 hétre érvényes jegyfüzetet kap mindenki. Akinek kenyérjegy kell, nem kénytelen órákig ácsorogni, hanem bemegy a rendőrségre, ott egy betűsorosban megnézi a neve melletti számot s a sorba rakott, előre elkészített jegyek közül csak kihúzza a megfelelőt — s a dolog el van intézve.

— **Behívják-e a felmentetteket?** Néhány nap óta nálunk is az a hír van elterjedve, hogy 32 éves életkorig legközelebb behívják a felmentetteket. Illetékes helyen semmi ilyen rendelkezés nem történt s tervezve sincs. A valóban nélkülözhetetlenek továbbra is otthon maradnak, az a fölmentett pedig, aki időközben nélkülözhetővé vált, — akárhány éves is, — megkapja a behívóját.

— **Razzia a pékeknl.** Váratlan razziát tartott f. hó 19-én éjjel a rendőrség a rendőrkapitány vezetésével az összes pékműhelyekben, mely alkalommal úgy a kenyérsütésre vonatkozó szabályok betartása, mint a tisztaság került ellenőrzés alá. A vizsgálat hajnali 3 óráig tartott. A kifogások a helyszínen közöltettek az üzletek tulajdonosaival. Oly szabálytalanság, mely miatt eljárás megindításának volna helye, ez alkalommal nem észleltetett.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Kath. Legényegylet dísztermében karácsony és újév napján rendezett előadások alkalmával a következők voltak szívesek felülfizetni: Farkas Ferenc 1 K, N. N. 20 f, Börczné 2 K, Hevesi 1 K, Cziráki Istvanné 1 K, Virág Ferenc 1 K 80 f, Farkas 3 K 80 f, Siposs Dezső 5 K, Heigli Jánosné 60 f, Vér András 20 f, N. N. 50 f, Bela Jánosné 30 f, Kamori Jánosné 1 K 60 f, Cziráki István 1 K, Lukács Sándor 2 K, Zsallár János 1 K 20 f, Heigli Györgyné 2 K, Sipos Jánosné 1 K, Rakosa Ferenc 40 f, Bitta Lajos 40 f, Lendvai Pál 1 K, Cziráki K, Zacsik István 40 f, Mezgár 1 K 80 f, Fábjan Gábor 7 K 60 f, Schnatter Antalné K, Zimits József 3 K. A Kath. Legényegylet ezután is köszönetét fejezi ki az előadáson szerepet és közreműködött hölgyeknek.

— **Gyermekek betörőbandája** Mójicz Józsefné helybeli mosónő feljelentést tett a rendőrségen, hogy míg ő napszamban dolgozott, lakását álkuccsal felnyitottak s lakattal lezart adaját feltörve, abból összes megtakarított pénzét, 112 K-t elvittek. A rendőrség a tetteseket 5 fiatal, 8—12 év közötti gyermek személyében kinyomozta, kik közt főszerepet vitt a sértett 8 éves fia. Az ellopott pénz egy része megkerült és egy csomó katonasapka, játékpisztoly és zsebkés, amit hamisan összevásároltak. A megtevédt gyerekek felett a fiatakoruak bírósága fog ítélni.

— **Külső hadműveleti terület kiterjesztése.** Lemberg s a lengermi és grodecki járások a külső hadműveleti területbe osztattak be. Ideutazásoknál tehát elég az elsőfoku rendőrhatalóság által kiállított arcképes igazolóíjgy.

— **Gyilkosság Nován.** Nován Sidogin Grigori orosz fogoly a róm. kath. kántorék fiatal csölédjét 9 késszurással megölte. A gyilkos orosz erős fedezet alatt Egerszegrre hozták, hol Nesweda Richárd vezérőrnagy, táborparancsnok kihallgatta, azután az ügyészség fogházába szállították.

— **Talált tárgy.** A Kossuth-utcában egy női mellényt találtak. A rendőrségen átvehető.

— **A «Halálzsoké».** Az Edison ily című slágere főleg azon a réven aratott élénk tetszést, hogy bravuros, ötlete; és idegfelesztő menekülési módok még soha nem látott változatosságban és gazdagságban játszódtak le előttünk. Itt említjük föl, hogy „Mozi-Szemle“ címen Goldberger Béla szerkesztésében új szaklap indult meg.

— **Elveszett Zalaegerszeg és Zalaszentiván** közt az országuton egy selyembéléses skungs karmantyú. A megtaláló adja át a rendőrségnek.

— **Kamatláb-leszállítás.** Az Alsólendvai Takarékpénztár értesítette az üzletfeleit, hogy a betéti kamatlábat 4 és fél százalékra leszállítja.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

J. I. urnak. A lapunk multkori számában megjelent verset készséggel közöltük, mert úgyesen volt megírva és mert nem sértő módon, tréfás hangon csipkedett meg egy ifju költőt. Hogy ezt a tendenciát: a vers szelid-humoru voltát még szembetűnőbbé tegyük, pár sornyi szintén tréfás megjegyzést fűztünk a poemához. Bár hangsúlyozzuk, a pár sornyi megjegyzést épp azért írtuk, hogy a költemény irányának esztleges félreérthetőségét mar elege kizárjuk, Ön mégis úgy véli, hogy a versnek Ön ellen irányuló éle van s ezért kéri kötött formában irt válaszának közlését. Midőn biztosítjuk, hogy lapunkban személyeskedéseket, komolyan sértő kifejezéseket, cikkeket, verseket eddig sem közöltünk s ilyeneknek a jövőben sem adunk teret: itt hozzuk válaszul irt sorait:

M. kir. XXIV. őrz.-alij közétkezési bizottsága.

74. sz. gh- 1916.

Husszállítási hirdetmény.

A m. kir. XXIV. őrzészlóalj közétkezési bizottsága közhírré teszi, hogy az őrzészlóalj husszükségletének f. évi február hó 1-től kezdve egy, esetleg három hónapra való szállítása ügyében az őrzészlóalj gazd. hivatalában (ipartestület, Csány-utca 15.) f. é. január hó 29-én d. e. 10 órakor zárt írásbeli, s ezt követőleg esetleg szóbeli ajánlati tárgyalás fog tartatni.

Ajánlat teendő I. rendű marhalus, borju, sertés és juhhus, valamint I. minőségű sertés-zsir és szalonna szállítására is.

A szállítási feltételek az őrzészlóalj gazdasági hivatalában mindennap d. e. 8-12 óráig megtekinthetők.

Az egy koronás bélyeggel és 5000 (öt ezer) korona óvadékkal ellátott zárt írásbeli ajánlatok legkésőbb f. é. január hó 28-án d. u. 6 óráig fenti gazdasági hivatalban annál is inkább nyújtandók be, mert a később érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A m. kir. XXIV. őrzészlóalj közétkezési bizottságától.

Zalaegerszeg, 1916. évi január hó 15. én.

Dr. Mogyoróssy Elek sk.,

főhadnagy, a közétkezési bizottság elnöke.

Fischer Ignác sk.,

hadnagy, a gazdasági hivatal főnöke.

Ajánljuk a világhírű és kiváló magánjáró és vontatású gőz és benzin cséplőgépeinket, magánjáró kötőrő és fűrészelő gépeket, közép és magas nyomású nyersolaj motorokat, szalmapréseket. KELLNER és SCHANZER Budapest, Kálmán-utca 3.

H i r d e t é s e k

felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

! Nemzetközi Halottszállítási Iroda

(Temetkezési intézetek egyesülése)

Budapesti iroda VIII., Üllő-út 14., I em. a. 1.

Telefon: József 32-12.

Gyászal sújtott családoknak készséggel áll rendelkezésre. — Elesett hősokeket gyorsan, kis költséggel hazaszállít. Európa minden jelentősebb városában levő tagjaink ismerik a vidéket, a vidék nyelvét, ahol a sír felkeresendő és a hatóságokat, akik az engedélyt adják az átszállításhoz. A megbízás díja egy nagy bankba fizetendő. 3-4

K E G Y E L E T S i r k ő r a k t á r

Zalaegerszeg, Kossuth Lajos-utca 23.

Telefon 68.

Nagy raktárt tart mindennemű sírkövekből, utszéli keresztkekből és szobrokból. Elvállal sírboltok teljes felállítását, mauzoleumok építését, jótállás mellett. Költségvetéssel díjmentesen szolgálók.

S I P O S S D E Z S Ö.

**Minden legújabb megjelenő
könyv és zenemű ujdonságok,
legizlésesebb nyomtatványok
rövid időn belül való készi-
tése, levélpapírok és irodai
szerek legolcsóbb beszerzési
forrása BREISACH SAMUEL-
! N A L Z A L A E G E R S Z E G E N . !**

Wapper Ignác

szobrász és kőfaragómester,
:: temetkezési vállalata ::

Zalaegerszegen, Kossuth Lajos-utca 50. Telefon 67.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát sírkövek, keresztke és szobrokból. — Mint képesített szobrász és Zalaegerszegen egyedüli ipar-engedéllyel bíró kőfaragómester, saját készítményű és legjobb minőségű áruimat jutányos árak mellett bocsáthatom a nagyérdemű közönség rendelkezésére, mert nem kell azokat a közvetítő kereskedő jutalékával megterhelnem. !!

Olcsó árajánlatokkal díjmentesen szolgálók